

Selskabet for Samtidshistorisk Forskning
c/o Saxo-Instituttet, Københavns Universitet
Njalsgade 102, 2300 København S

Den 8. februar 2006

Til Videnskabsministeren,
Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling
Bredgade 43, 1260 København K

Kære Helge Sander,

Bestyrelsen for Selskabet for Samtidshistorisk Forskning (SSF) har læst Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udviklings pressemeddelelse af 26. januar 2006 vedr. Forskning i den kolde krig samt aftaletekst af januar 2006 om Center for forskning vedrørende Danmark under den kolde krig.

SSF har noteret sig, at medens der i pressemeddelelsen tales om "en fri og bred forsknings- og formidlingsindsats om Danmark under den kolde krig", og det af finanslovsaftalen af 7. november 2005 fremgår, at det drejer sig om "støtte til forskning" igangsat under Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, så er der nu konkret tale om, at et center under Forsvarsministeriet får til opgave at udarbejde et overskueligt værk om periodens meningsdannelse og bl.a. Østblokkens indflydelse på danske beslutningstagere samt – på basis af den eksisterende forskning – det militære trusselsbillede. Reelt drejer det sig altså om en undersøgelse af samme type som DIIS' rapport om Danmark og den kolde krig fra 2005, hvor en institution med en ansvarlig bestyrelse får til opgave at skrive en fremstilling af aspekter af Danmarks historie under den kolde krig.

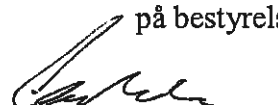
Efter DIIS-rapportens fremkomst har det været en udbredt opfattelse i forskermiljøet, at der hermed var fremlagt en omfattende redegørelse, men at den naturligvis ikke kunne opfattes som afslutningen på udforskningen. Dels var en række af områderne ikke behandlet i hele deres kronologiske eller emnemæssige omfang, bl.a. som følge af kilde- eller ressourceproblemer, dels var de konklusioner, DIIS-rapporten nåede frem til, markante men også diskutabile. Endelig indgik en række interessante emner og spørgsmål i perioden ikke i DIIS' kommissorium og var derfor kursorisk eller slet ikke behandlet. Hvad angår rapportens tolkninger og konklusioner, er det blevet påpeget, at en bredere vifte af synspunkter kunne være kommet til offentlighedens kundskab, hvis de medvirkende forskeres arbejde ikke havde skullet sammenskrives i én rapport, men var fremstået som uafhængige bøger eller artikler.

SSF er enig i, at der er et stort behov for at fremme den videre forskning i den kolde krigs historie ved at støtte en fri og bred forskningsindsats og at formidle denne til offentligheden. Og det er så heldigt, at et betydeligt antal forskere har erklæret sig interesserede i at påtage sig denne vigtige opgave. Et grundlæggende princip i forskningen er de enkelte forskeres frihed til selv at formulere

såvel spørgsmål som svar. Dette princip bør også være bærende i udforskningen af den kolde krig, også uanset at rapporter formuleret på grundlag af et indsnævrende kommissorium og på en enkelt institutions ansvar kan rumme god og i øvrigt også politisk uafhængig forskning.

I den situation, hvor Forsvarsministeriet har påtaget sig ansvaret for at igangsætte en konkret og afgrænset projektforskningsopgave inden for den kolde krigs historie, skal SSF derfor opfordre til, at Videnskabsministeriet vender tilbage til den oprindelige idé med at støtte en fri og bred forskning på dette vigtige forskningsfelt. Dette gøres formentlig mest hensigtsmæssigt ved at tilføre midler ad de sædvanlige kanaler til den række af institutioner, der allerede har stærke samtidshistoriske miljøer, eller til fritstående forskere via forskningsrådgivende organer med sagkundskab på området.

Med venlig hilsen
på bestyrelsens vegne

Carsten Due-Nielsen
Formand

Poul Villaume
Næstformand

Bilag: Udtalelse